Europska komisija

Prehrambeni proizvodi dvojne kvalitete

Nove smjernice za države članice EU-a

Informativni članak | 26. rujna 2017.

Věra Jourová
Povjerenica. Pravosuđe, zaštita potrošača i ravnopravnost spolova

Glavna uprava za pravosuđe i zaštitu potrošača

Smjernice koje je Komisija danas donijela namijenjene su nacionalnim tijelima kao pomoć za bolju upotrebu postojećeg zakonodavstva EU-a o prehrambenim proizvodima i pravima potrošača kako bi se utvrdili i uklonili neopravdani dvostruki standardi.

„Nije u redu da se ljudima u nekim zemljama prodaju prehrambeni proizvodi niže kvalitete nego u drugima, iako su ambalaža i robna marka iste. Sada moramo nacionalnim tijelima dodijeliti veće ovlasti kako bi se posvuda iskorijenile nezakonite prakse. U Europi ne smiju postojati potrošači drugog reda."

Predsjednik Europske komisije Juncker, govor o stanju Unije, 13. rujna 2017.

„Prodaja dvaju različitih proizvoda u ambalaži iste robne marke zavaravajuća je i nepoštena prema potrošačima. Radimo na tome da se ta praksa, zabranjena pravom EU-a, zaustavi. Želimo da se prema svim potrošačima u EU-u postupa jednako."

Věra Jourová, povjerenica EU-a za pravosuđe, zaštitu potrošača i ravnopravnost spolova

O čemu je riječ?

Potrošači iz više država članica EU-a žalili su se da je kvaliteta određenih proizvoda u njihovoj zemlji niža u usporedbi s proizvodima istog proizvođača koji se pod istom robnom markom prodaju u trgovinama u drugim državama.

Taj se problem odnosi na hranu koja se stavlja na tržište pod istom robnom markom i u identičnoj ambalaži u više država članica, ali čije razlike u sastavu vjerojatno utječu na odluku potrošača da kupe proizvod. Potrošač je suočen sa sljedećim pitanjem: „Bih li bio kupio ovaj proizvod da sam znao da je znatno drukčiji od takvog proizvoda koji sam kušao u drugoj državi članici?"

Ako je odgovor „ne", taj potrošač nije dostatno informiran. Potrošači bi trebali biti u mogućnosti razumjeti glavne značajke proizvoda koji kupuju.

Kako nacionalna tijela mogu u praksi upotrebljavati Komisijine smjernice?

Zakonodavstvo EU-a o hrani sadržava popis ključnih informacija koje proizvođač treba navesti na ambalažama proizvoda. Te se ključne informacije i standardi sigurnosti hrane uvijek moraju poštovati.

Međutim, poduzeća u prehrambenom sektoru trebaju se suzdržati od zavaravajućih praksi, koje su utvrđene u Direktivi EU-a o nepoštenoj poslovnoj praksi.

Smjernicama se nastoji olakšati praktična primjena postojećeg zakonodavstva EU-a te zajedničkim uputama za istragu pomoći provedbenim tijelima u ocjenjivanju. Osim toga, smjernice će pomoći poduzećima da učine svoje marketinške strategije jasnijima.

Primjeri razlika u proizvodima

Proizvođač kave u dvije države prodaje kavu slične robne marke, ali s manje kofeina i više šećera.

Smrznuti riblji štapići u nekim državama članicama sadržavaju manje ribe nego u drugima, a stavljaju se na tržište u gotovo identičnoj ambalaži.

U nekim zemljama ledeni čaj sadržava manje šećera, a više umjetnih sladila.

Smjernice sadržavaju i dijagram toka kojim se objašnjava kako pristupiti potencijalno nepoštenoj poslovnoj praksi:

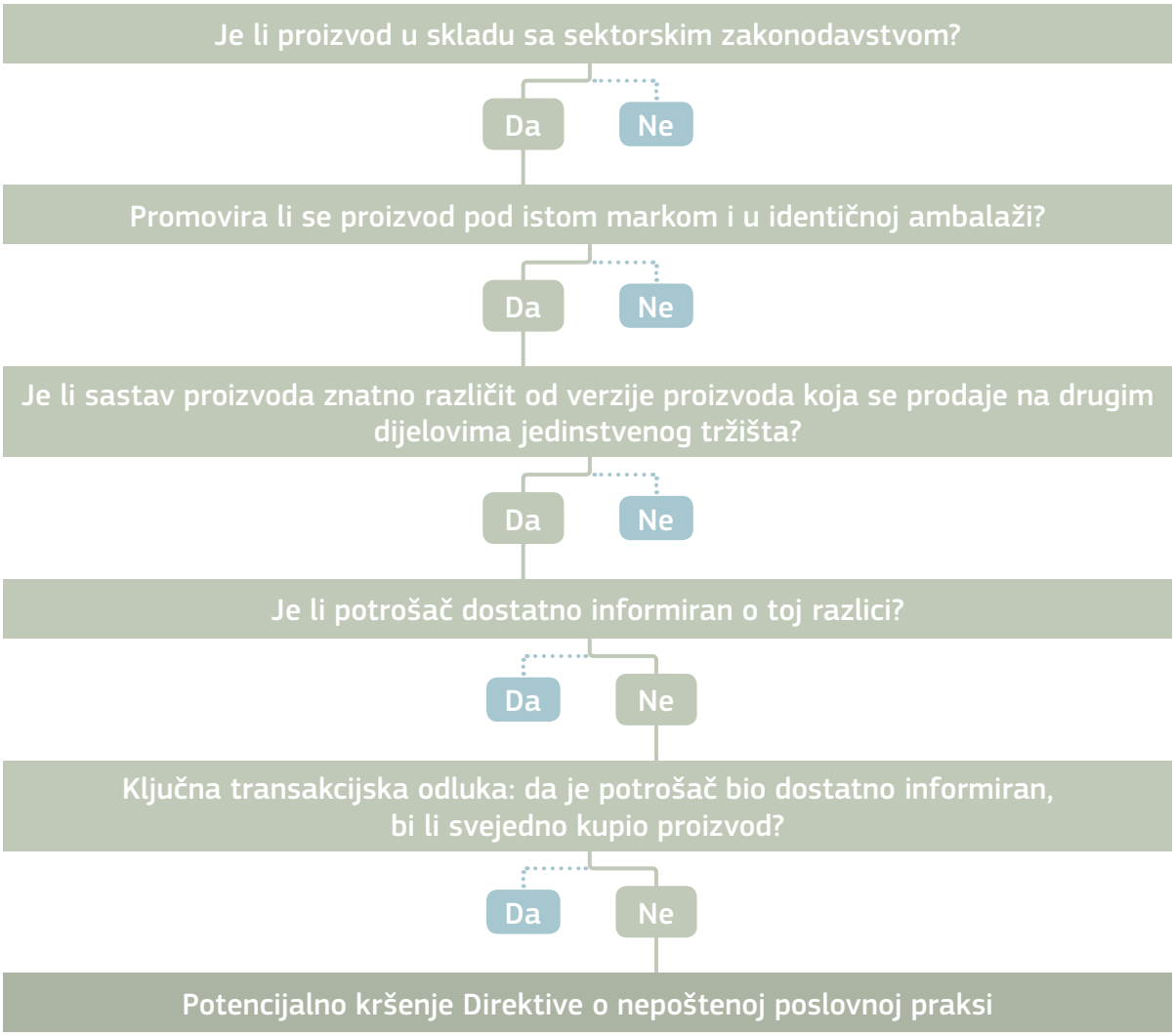

Pregled aktivnosti Komisije

Aktivnost	Dovršeno	Sljedeći koraci
Nacionalni projekti	30. studenoga 2017.: rok za poziv na podnošenje prijedloga koji je u tijeku	Nacionalna tijela predlažu projekte i provode ih u sljedeće tri godine (valjanost sredstava)
Usklađeni pristup ispitivanju Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) Komisije	Rujan 2017.: sastanci JRC-a s predstavnicima laboratorija koji su provodili ispitivanja u Slovačkoj, Češkoj, Mađarskoj, Sloveniji i Poljskoj (Poljska još nije provela studiju)	Listopad 2017.: pokretanje mreže predstavnika nacionalnih tijela, udruga za zaštitu potrošača i predstavnika industrije za rad na dvojnoj kvaliteti hrane početkom 2018.: smjernice dostupne za usklađeni pristup ispitivanju
Suradnja s proizvođačima i trgovcima na malo	Lipanj 2017.: Forum na visokoj razini za bolje funkcioniranje prehrambenog lanca; redoviti sastanci povjerenice Jourove s predstavnicima industrije	U tijeku: rasprave u forumu na visokoj razini o obvezama industrije u smislu transparentnosti prema potrošačima u pogledu kvalitete hrane
Smjernice za nacionalna tijela	Rujan 2017.: donošenje smjernica	Komisija promiče smjernice među tijelima i pomaže im pri njihovoj provedbi